

## BLOGI

# Suomi siirtyy kansainvälisen tilastotiedonjaon eturintamaan

Tilastot | 06.06.2018 | Ville Tolkki

KIRJOITTAJA



Ville Tolkki  
Vanhempi neuvonantaja

Digitaalisia tilastostandardeja hyödyntämällä tilastojen laatijat voivat tarjota käyttäjille entistä kattavampia ja kansainvälisesti vertailukelpoiset tiedot Suomen taloudesta. Tiedon käytettävyys paranee, kun loppukäyttäjä voi ohjelmallisesti lukea talouden avaintiedot Suomen Pankin verkkosivuilta.

Tilastoinnissa digitalisaatio tarkoittaa muun muassa tehostunutta tiedonvaihtoa ja jakelua. Näitä on kehitetty maailmanlaajuisesti jo pidemmän aikaa hyödyntämällä digitaalisia standardeja. Kansainvälinen valuuttarahasto (International Monetary Fund, IMF) käynnisti 1990-luvun finanssikriisin jälkeen aloitteen datastandardien kehittämiseksi. Tavoitteena oli edistää hyvälaatuisen ja vertailukelpoisen taloustiedon kansainvälistä saatavuutta. Tiedon puutteen nähtiin vaikuttaneen siihen, miten finanssikriisit pääsivät syntymään.

IMF esitteli ensimmäisen tiedon jakamiseen suunnitellun standardin, Special Data Dissemination Standardin (SDDS), vuonna 1996. Ajatuksena oli tarjota välineitä maille, jotka etsivät pääsyä kansainvälisille pääomamarkkinoille. Samalla sijoittajat saivat riittävät perustiedot maiden taloustilanteesta päätöksiensä tueksi. Standardien perhe laajeni vuonna 1997, kun IMF esitteli General Data Dissemination Systemin eli GDDS:n maille, jotka olivat vasta kehittämässä tilastotarjontaa kohti SDDS-vaatimuksia. Suomi on ollut SDDS-järjestelmässä mukana vuodesta 1996 ja liittyy tänään kehittyneempään SDDS Plus -järjestelmään.

Tilastoaineistojen kansainvälistä käyttöä rajoittaa liian usein aineistojen vertailukelpoisuus. SDDS:n myötä tärkeimmät talousindikaattorit on saatavilla vertailukelpoisesti. Vertailukelpoisuutta ja yhtenäisyyttä tukee SDDS-standardien edellyttämät tilastotiedon kriteerit:

- Kattavuus, toistuvuus/periodisuus ja ajantasaisuus
- Saavutettavuus
- Yhtenäisyys
- Oikeellisuus

Standardissa määritellään vähimmäiskriteerit tilastotietojen valmistumiselle, julkaisemiselle ja laadulle.

Standardin käyttöönotto on maille vapaaehtoista. Suomen lisäksi 14 muuta maata on ottanut käyttöön SDDS Plus -standardin. IMF:n sivuilta löytyy mielenkiintoinen kuvio, josta voi seurata kansainvälisten standardien SDDS plus, SDDS ja GDDS käyttöönottoa eri maissa.

SDDS Plus laajentaa taloustietojen valikoimaa yhdeksällä uudella datakategorialla. Kaikkiaan tiedot jakaantuvat viiteen osa-alueeseen: reaalitylit (Real sector), fiskaaliset eli julkinen sektori (Fiscal sector), rahoitussektori (Financial sector), ja ulkomaiden tilit (External sector) sekä väestöön (Population).

Tietoja sivustolle koostetaan usean tuottajan tietovarastoista. Suomen Pankilta saadaan rahoitusmarkkinoita koskevat indikaattorit ja varannot. Valtiokonttorilta tulevat tiedot valtionhallinnon operaatioista, Tullilta tavaroiden ulkomaan kaupasta ja Helsingin pörssistä osakemarkkinoita koskevat tiedot. Tilastokeskus tuottaa runsaasti tietoja kaikille osa-alueille.

Taulukko.

Kategoria	Tuottaja		Kategoria	Tuottaja
Reaalisektori	Tilastokeskus		Rahoitusmarkkinat	
Kansantalouden tiliinpito	Tilastokeskus		Rahoitusjärjestelmän tilan indikaattorit	Suomen Pankki
Rahoitustilinpito	Tilastokeskus		Rahoitustilinpito (vuositiedot)	Tilastokeskus
(neljännestitiedot)			Korot	
Teollisuuden	Tilastokeskus		EKP	EKP

Kategoria	Tuottaja		Kategoria	Tuottaja
volyyymi-indeksi				
Työvoimatutkimus	Tilastokeskus		Rahamarkkinakorot	Suomen Pankki
Ansiotasoindeksi	Tilastokeskus		Valtion joukkovelkakirjat	Suomen Pankki
Kuluttajahintaindeksi	Tilastokeskus		Osakemarkkinat	OMX Helsinki
Tuottajahintaindeksi	Tilastokeskus			
			Ulkomaat	
Julkinen talous			Maksutase	Tilastokeskus
Julkisyhteisöjen operaatiot	Tilastokeskus		Virallinen valuuttavaranto	Suomen Pankki
Julkisyhteisöjen velka	Tilastokeskus		Valuuttavaranto ja valuuttamääräinen likviditeetti	Suomen Pankki
Valtion operaatiot	Valtiokonttori		Tavaroiden ulkomaankauppa	Tulli
Valtion velka	Valtiokonttori		Ulkomainen varallisuusasema	Tilastokeskus
			Ulkomainen velka-asema (vieras pääoma)	Tilastokeskus
Väestö			CPIS	IMF/ Tilastokeskus
Väestötilastot	Tilastokeskus		CDIS	IMF/ Tilastokeskus
			COFER	IMF/ Tilastokeskus

Tilastotiedot julkistetaan kansallisen sivuston kautta – [National Summary Data Page \(NSDP\)](#). SDDS Plussan keskeinen innovaatio on, että NSDP-sivujen indikaattorit julkistetaan ihmislueuttavan muodon lisäksi koneluettavassa SDMX-muodossa<sup>1</sup>. SDMX on formaatti, jolla tilastotietoja välitetään maailmanlaajuisesti. Suurin SDMX:n etu on, että kaikki yksityiset ja julkiset organisaatiot voivat automatisoida datan lukemisen, joka vähentää tiedonvälittämiseen liittyviä kustannuksia, nopeuttaa prosessia sekä parantaa välitettävän tiedon laatua. Pitkän aikavälin visio onkin lähes reaaliaikainen tiedonvälitys tilastonvalmistumisesta kaikille loppukäyttäjille ympäri maailmaa.

## Asiasanat

automatisaatio, digitalisaatio, IMF, SDDS plus, SDMX, tiedon jakaminen